

KAKTUS

og andre **SUKKULENTER**

Nr. 2

April 2006

Årgang 41

Kaktus og andre sukkulenter udkommer 4 gange årligt i januar-, april-, juli- og oktober kvartal som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Ellen Christensen, Løvsangervej 9, DK-5700 Svendborg, tlf. 62207640

E-mail: emkc@christensen.mail.dk

Tryk : J.P. Trykservice A/S Falkevej 20, 4600 Køge.

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent DKK 325,- indbetales til Nordisk Kaktus Selskab, giro nr. 657-8713. Alle henvendelser vedrørende medlemskab bedes rettet til sekretæren. About information and membership apply to our secretary.

Terminer for indlevering af annoncer:

Termine für Anzeigen:

Terms for advertising:

1. marts, 1. juni, 1. september, 20. november.

Annoncepris: 1/8 side Dkr 100,- 1/4 side Dkr 200 - Preise für Anzeigen: 1/8 side Dkr 100,-

1/4 side Dkr 200. - Price for ans: 1/8 page Dkr 100,- 1/4 page Dkr 200,-

SIDEN SIDST

Meget mod min overbevisning, vedtog generalforsamlingen på årsmødet 2005 at forhøje kontingentet, med det resultat at nu er vi ved at være rigtigt godt og grundigt på spanden.

Det er da utroligt, at det som en sølle pakke cigaretter koster, kan fratage så mange medlemmer lysten til at betale kontingent.

Det kan meget nemt medføre, at vi bliver nødt til at nøjes med 3 blade om året, da det efter min mening er for tidligt at gå over til et helt elektronisk blad.

Jeg vil meget opfordre de betalende medlemmer ude i kredsene, til at forsøge at overtale de frafaldne til at genindmelde sig.

Vi bringer i dette nummer, programmet for det kommende årsmøde. Jeg vil gerne have tilmeldingerne så tidligt som muligt af hensyn til planlægningen.

Udenlandske gartnere bliver i år Ivana Richter og Svante, så det skulle blive udmærket.

Så husk at reservere weekenden d. 9. og 10. september.

Hilsen fra formanden.

Nordisk Kaktus Selskabs hjemmeside:

<http://www.nks.kaktus.dk>

Selskabets bestyrelse:

Formand: Mogens Madsen,
Røsnæsvej 147B, 4400 Kalundborg,
tlf. 59508069.
Email: mmadsen@post.tele.dk

Sekretær: Michael Nielsen, Løvsangervej 9,
5700 Svendborg. Tlf. 62207640.
email: emkc@christensen.mail.dk

Kasserer: Pia Larsen, Stevnsgade 3, 2. sal tv.
DK - 2200 København N. Tlf. 35366618.
Email: pia@larsen.dk

Øvrige funktioner:

Dansk bibliotekar: Per Andsager, Østerås 27,
4200 Slagelse. tlf: 58500616
email: p.andsager@oncable.dk

Svensk bibliotekar: Hans Björding,
Backsippevägen 14, S-311 33 Falkenberg.
Email: hans.bjoerding@swipnet.se

Indbetaling af kontingent i Norge og Sverige:

Sverige: Nordisk Kaktus Selskab, giro 76 07 72-4.

Norge: Nordisk Kaktus Selskab,
konto nr. 7877.08.13734, Den norske
Bank

Æresmedlemmer:

Hans Keil & Peter Brandt Pedersen

Forsiden: På denne forside ses "kinesiske" *Melocactus*. Billedet er fra Feldborg Gartneri, der importerer disse fra Kina uden rod. Fynskredsen besøgte gartneriet i 2005 og erfarede at planterne får rod, for da vi løftede potterne, var der op til flere meter rod under dem.

Agaver i Giardini “La Mortola” - 100 år efter Alwin Berger

Af dipl. ing. Ivana Richter, Postfach 110411, D-93017 Regensburg

Hermed takker jeg Max Wieland fra Wiesbaden for, at han har vist mig og mange andre, at *Agaven* er en vidunderlig plante. Han bragte ikke kun sin *Agave americana* foran sit hus til at blomstre, men er også forfatter til det fotografiske farverige oplæg til Alwin Bergers bog (1915): *Agaverne*, samt tilpasning af Bergers artsnavne til det moderne *Agavesystem* af H. S. Gentry (1982).

Genoptrykket af Berger: “Die *Agaven*” fra 1983 med M. Wielands medvirken, er indtil i dag den bedste europæiske *Agave* afhandling.

Denne bog opstod som følge af A. Bergers arbejde i “La Mortola”. Da jeg for ca. 12 år siden spurgte Wieland om, hvad der er blevet af haven, sagde han, at der ikke mere er adgang til den. Det gjorde mig ondt og jeg har siden været på vagt for, om den dog ikke alligevel bliver omtalt et eller andet sted. Til min glæde kunne jeg se dette anlæg i 2005 som gæst hos det italienske Sukkulentselskab AIAS, efter at området i nogle år er blevet forvaltet af Universitet Genua og igen er blevet genåbnet for publikum. “La Mortola” er det sidste sted inden den italiensk - franske grænse, mellem Ventimiglia (ital.) og Menton (fransk), hvor Riviera di Ponente og Cote d'Azur mødes. Midt i en stor bugt, godt beskyttet i vest af en højere klippekyst og med baglandet beskyttet af de Liguriske Alper, som hurtigt stiger til 2.200 m, ligger et lille klippefremspring, som byder på et gudbenådet subtropisk klima. Her og i de omkringliggende områder med lange gartnertraditioner som Bordighera og San Remo, findes klimatiske betingelser med en gennemsnitlig årstemperatur på 17° C, som man først finder langt sydligere i Napoli Bugten i Italien.

I 1897 fik den tyske botaniker, Alwin Berger overdraget den videnskabelige ledelse af en privat botanisk have i “La Mortola” og efterhånden blev han gennem denne stilling sin tids største kender af *Agaven*. Ejeren, Sir Thomas Hanbury, der i løbet af 13 år var blevet meget rig på handel med Kina, købte i 1867 en forfalden Villa Palazzo Orengo i La Mortola med næsten hele Kap San Luigi. Af en grund på 18 ha er halvdelen stadig bevokset med Aleppo Fyr og buskagtige *Macchia*. På 9 ha virkeliggjorde

Agave ellemeeiana
(gul blomsterstand)

Agave mitis = *A.celsii* (rødlig blomsterstand)

Hanbury sin drøm om en eksotisk paradishave.

Hans broder, Daniel Hanbury, som var farmaceut, og den tyske landskabsgartner Ludwig Winter fra Bordighera løste opgaven. Det stejle terræn, som falder ned mod havet med en tværgående gammelromersk kystvej, Via Aurelia, undgik af æstetiske grunde og til gavn for planterne, at blive belastet med bygninger, veje eller trapper. "Gå aldrig imod naturen" var Hanburys valgsprog.

Foruden de australske, asiatiske og japanske skovplanter og den store "Cycasvej" er her sukkulenter, frem for alt *Aloer* og *Agaver* rigt repræsenteret. I Bergers tid blomstrede kontakten til den botaniske have Kew i London såvel som til Berlin-Dahlem, Paris og Palermo. Han havde værker af Jacobi og Salm-Dyck samt

Terraciano. For Hanburys penge arbejdede felt-samlere, og det Botaniske Institut ved Universitet Genua blev stiftet. Selv Dronning Victoria besøgte haven. I frøindeks fra 1883 blev 600 arter tilbudt. Plantekataloget fra 1889 indeholdte 3.500 arter og i 1912 5.800.

Daniel Hanbury døde 1875 og grundlæggeren Thomas i 1907, men haven blev ført videre i samme ånd af dennes søn Cecil med hustruen Lady Dorothy. Skaderne efter 1. Verdenskrig fik de skik på. Men efter 2. Verdenskrig var det ikke rigtig muligt og de solgte det nu vilde terræn til den italienske stat med pålæg om, at området ikke måtte sælges. For at undgå udstykning i parceller blev området overgivet til Universitetet Genua i 1987 og kunne nu genvinde sin pragt. I dyb sorg skrev A. Berger i sit forord til sin bog i 1915: "Så var arbejdet i vinteren 1913 - 1914 blevet færdigt, da den grusomme Verdenskrig mod Tyskland flammede op i august. Også min stilling i "La Mortola" ramtes af de nationale love, da Ubådskrigen satte ind 18. februar 1915 og jeg skriver nu dette forord fjernt fra de steder, hvor studierne har fundet sted og uden at være i stand til at kunne fortælle om havens og planternes videre skæbne, hvilken jeg har ofret så mange år af mit liv på."

90 år senere gik jeg i mange timer de samme veje som han og Lady Dorothy havde gået. I den varme øverste del af haven var hans efterkommere af *Agaver* overalt omkring mig og lod mig glemme den varme sol under foto-graferingen. Blomsterstandene stræbte mod den blå himmel, og fra *Cypresser*, *Mynte*, violette *Jacaranda* og kæmpestore *Yuccas* og *Noliner* strømmede søde dufte.

Den skyggefulde tur omkring japanske damme med fritvoksende *Papyrus*, omkring *Cycas* og *Encephalartos*, omkring Hanburys gravmæle i maurisk stil, indtil den gammelromerske vej var den rene rekreation af den rene Agavebotanik uden afbrydelse af skønheden. Terrassen omkring det helt stille beboelseshus med lofts-

malerier, var beplantet med blomstrende *Doryanther*, *Agave celsii*, *Opuntia tomentosa*, *Agave striata*, *Echinocactus grusonii* og andre små sukkulenter. Over palmekronerne ved de svungne marmorsøjler kunne man se den lille havneby Ventimiglia med fæstningen Forte Annunciata med megen aktivitet og trafik. På afstand virkede den meget rolig. Sjældent opstår en sådan harmoni kun på grund af rigdom. Her var forbindelse til kærlighed til naturen og fornemmelse for stedet fuldkommen. Først blev *Agave hanburyi* og *Opuntia hanburiana* opkaldt til ære for Thomas Hanbury. Endnu i dag kan man betragte begge planter med ordentlig skiltning. Jeg takker min datter Elisabeth for at have noteret alle navnene på de fotograferede planter. Vore italienske venner

Agave mapisaga v. *lisa* (stor blomsterstand), men det kunne også være en fra *Salmianae*-gruppen. var for længst på motorvejen mod Rom, da vi måtte forlade haven på trætte ben. Kort før midnat råbte jeg til hotelejereren på Brescia: "Troviamo!! - vi fandt det. Jeg kom nu i tanke om vor reservation, men der var så meget, der skulle findes næste dag.

Agave inaequidens (gul kompakt blomsterstand) samt min datter Elisabeth, som er 160 cm høj.

Mellem mine *Agave* frøplanter er der mange arter. Antallet kunne sammenlignes med Hanbury, men jeg får ikke mulighed for at se disse planter vokse op. Nogle af dem er heldige at blive solgt til Italien eller områder omkring Rhinen. Jeg forsøger efter evne, at give mine unge planter de bedste betingelser og at lære mere om dem. Medens jeg skrev denne artikel, begyndte en af mine frøplanter, *Agave polianthiflora*, at blomstre. Oversættelse: Esther Genker

ÅRSMØDE 9. - 10.

N.K.S. indbyder hermed igen til årsmøde på Køge Vandrehjem.

Vi har valgt Køge igen i år udfra, at der jo er udmærkede faciliteter.

Efter generalforsamlingen vil Ivana Richter holde foredrag om "CHOLLA" - tolket af Peter Brandt Pedersen.

Bagefter er der mulighed for at bese Finn Larsen's samling.

Efter middagen er der plantesalg.

Af udenlandske gartnere får vi i år besøg af Ivana Richter fra

Richter-Sukkulenten i Tyskland.

E-mail: richtersukk@aol.com

Hun er ekspert i sjældne mexicanske kaktus og vinterhårde kaktus så som *Pediocactus*, *Sclerocactus* etc.

Vi får også besøg af:

Svante Lennartson fra

Wermland desertplants i Sverige

www.wermlanddesertplants.se

og ikke at forglemme vore danske gartnere fra [gartneriet Kleisbro](#) og [Vallensbæk Kaktusgartneri](#).

Forhåbentlig kommer vore medlemmer også med noget guf.

Derefter er der underholdning og socialt samvær.

Søndag starter med plantesalg, fulgt af foredrag af Henrik Helms med billeder fra hans samling .

Indkvartering og priser.

Priserne bliver i år:

Dobbeltværelse:	695 kr. pr .person
Enkeltværelse:	795 kr.
Kun lørdag:	300 kr pr. person.
Kun søndag:	250 kr pr. person

Da ikke alle værelser har bad og toilet, tildeles disse efter tilmeldningsdato.

Tilmeldning.

Tilmeldning skal ske senest 30. juni 2006, da vi ellers skal betale 50% af prisen i tilfælde af aflysning.

Tilmeld til: Mogens Madsen
Røsnæsvej 147 B
4400 Kalundborg DK
Tlf.:59 50 80 69.
e-mail: mmadsen@post.tele.dk

Betaling ved ankomst i danske kr.

Der kan også i år købes sandwich ved ankomsten, de skal bestilles ved tilmeldning eller senest 15. august 2006.

2 stk. sandwich for 37 kr.

Specielle ønsker omkring maden skal afgives ved tilmeldning.

Efter d. 30. juni 2006 er tilmeldning bindende.

SEPTEMBER 2006

Program lørdag d. 9. september 2006.

- Der er åbent fra kl. 11.00
- 12.00 - 13.30 Værelsestildeling og opstilling af planter.
- 13.30 - 15.00 Velkomst og generalforsamling.
Eftermiddagskaffe
- 15.15 - 16.45 Foredrag af Ivana Richter -
"CHOLLA", de leddelte
Opuntia
Tolk: Peter Brandt Pedersen
- 17.00 - 18.00 Besøg hos Finn Larsen
- 18.15 - 20.00 Middag.
- 20.00 - 21.15 Plantesalg.
- 21.15 - 22.00 Underholdning.
- 22.00 - ??? Socialt samvær.

Program søndag d. 10. september 2006.

- 08.00 - 09.00 Morgenmad.
- 09.00 - 10.30 Plantesalg.
- 10.30 - 12.00 Foredrag af Henrik Helms
Madsen med billeder fra
hans egen samling.
- 12.00 - 13.00 Frokost, kaffe og farvel

Adressen på Køge Vandrehjem:

Danhostel
Ll. Køgegård
Vamdrupvej. 1
DK 4600 Køge.

Husk at bestille bord , når du tilmelder dig,
hvis du vil sælge planter.

30 år med kaktussar - vad tiden går.

Ved årsmødet 2005 havde vi besøg af Svante og hans kaktusser

En äldre kvinna, som var bosatt här i Värmland, ringde mig och undrade om jag ville ha tillbaka en kaktus som blivit för stor för henne. Hon hade köpt den av mig 1976 - samma år som jag började sälja kaktusar i blygsame skala. Jag hämtade kaktusen, som var ca. 25 cm ode klotformad. Det var mycket svårt att se vilken art det var trots att den var välväxt. Hon hade skött den precis som alla andra krukväxter som hon hade med både gödning och vattning ofta året runt. Kvinnan bodde i ett gammalt vedeldat trähus med kallt på nätterna när veden brinner upp och elden slocknar i vedspisen i köket. Det var tydligen bra för kaktusen. Jag är osäker på arten och får vänta tills den blommar. Jag gissar på att det är en *Ferocactus rostratus* eftersom de äldsta taggarna är hakformade.

Denna händelse gjorde att jag började titta i gamla papper. Jag har nämligen fört bok på alla kaktusar jag sålt sedan 1980, alla arter och alla postorderkunder finns registrerade, så jag kan säga att jag under 25 år har god kontroll på vilken kaktusart som är mest populär.

I början av 80 - talet sålde jag en hel del kaktusar till blomsteraffärer, men konkurrensen med

Holland gjorde att jag mer och mer gick över till postorderförsäljning och bytte då namnet på firman från "Svantes kaktusar" till "Wermland Desert Plants". Allt för att låta mer internationell, men som en kaktusman sa: "Svantes kaktusar låter hederligare".

Jag säljer inte mycket ca 5000 - 10000 kaktusar per år, men det räcker för att ha det som ett halvtidsjobb.

Att ta fram en kaktusarnas 10 i topp lista är kanske fel, det beror ju också på vad man har att sälja, men jag har alltid haft ca. 1000 olika arter att välja på.

Det är också intressant att undersöka vad för slags kaktus män och kvinnor köper och samlar på mest. Och man kan också se på åldern (ung kvinna, gammal man osv.)

Under dessa 25 år har jag som odiskutabel segrare (det som alla skulle gissa):

1. *Echinocactus grusonii*
Den kaktusen är populärast i alla ålders grupper och lika hos män och kvinnor utom äldre kvinnor som tycker att den är för taggig.

Echinocactus grusonii

2. *Haworthia fasciata* och *attenuata* (den som allmänt kallas "Big Band").
Det kunde man inte tro, men den är omåttligt populär.
3. *Astrophytum myriostigma*
När biskopsmörsan nått lik storlek är den efter grågad.
4. *Cephalocereus senilis*
Den har jag sålt i tusentals genom åren, men kanske mycket för att jag sådde hela 50000 frön i början av 80 - talet.
5. *Epiphyllum* - hybrider av olika slag.
Speciellt de gulfärgade. De är mycket populära hos mina norska kaktusvänner. Jag bor ca. 70 km från norska gränsen och får ofta köra bil över gränsen och posta paketen o Norge.
6. *Mammillaria carminae* och *geminispina*

7. *Parodia chrysacanthion*
8. *Lophophora williamsii*
Köps mest av unga manliga universitets-studerande.
9. *Euphorbia obesa*
10. *Notocactus (Parodia) magnificus* och *lening-haussii*

Dessa ligger i topp - tio hos mig under 25 års tid av ca. 200000 sålda kaktusar. Men dessa kaktusar har köpts av s.k. vanligt folk som oftast väljer kaktusar för sitt utseende.

Bland inbitna samlare är det lite annorlunda. Jag har flera gånger kunnat följa hur den typiske samlaren gör. Först börjar man med lättskötta, vanliga vackra kaktusar som kan fås för en billig penning. Efter några år övergår man till att samla på rariteter. Dyra, svårskötta kaktusar som kanske inte överlever på fönsterbrädan, kanske växer fel och ser ut som Eiffeltornet i stället för att förbli runda.

Forskellige *Lophophora* i Svante's gartneri

Till slut går kaktusintresset i graven. Vad gör vi åt detta?? Intressant är också att många samlare typsamlar, dvs. de köper kaktusar med likartat utseende: *Astrophytum asterias*, *Echinocereus pulchellus*, *Euphorbia obesa*, *Matucana madisoniorum*, *Lophophora* osv.

Eller också samlar de på knotiga, taggiga *Trichocereus*.

Jag sådde 1978 mer än 10000 frön av *Pelecypora* och *Strombocactus*. Endast ett fåtal plantor finns kvar. Många av dem hamnade i bedag hos Englands tull och finns fortfarande i Botaniska trädgårdar. Jag sålde dem i början av 90 - talet och hade flera problem med Royal Bot. Gardens Kew där experterna påstod att jag varit i Mexico och plockat dem. Ett gott betyg för

De 10 mest solgte planter fra "Wermland desertplants"

I samlarnas tio i topp har jag:

1. *Lophophora williamsii*
2. *Astrophytum asterias*
3. *Pelecypora asseliformis* och *strobiliformis*
4. *Strombocactus disciformis*
5. *Turbinocarpus flaviflorus*
6. *Euphorbia obesa*
7. *Astrophytum niveum*
8. *Mammillaria herrerae* och *humboldtii* (vita)
9. *Turbinocarpus polaskii* (schwarzii)
10. *Rebutia krainziana*

min odling! Men som svensken säger: "Man skall icke kasta sten i glashus".

Svante Lennartsson

hjemmeside: www.wermlanddesertplants.se

e-mail: wermlanddesertplants@tele2.se

Husk, at du kan se
Svante's planter på nært
hold til Årsmødet i Køge.

Kaktus og sukkulenter i vindueskarmen - mine begyndererfaringer

For syv år siden flyttede jeg fra Frederiksberg til en lejlighed i Vanløse, og pludselig var lysforholdene i vinduerne så gode, at alting ville gro. Ikke at min gamle lejlighed havde været mørk, men alligevel så mørk at mine planter vækst var stagneret. "Samlingen" bestod af nogle *Lithops*, et par *Mammillaria* og så en kop med spirer af Brugsens den bedste blanding af kaktusfrø, de sidste var overlevet formerings-svamp og hvad der eller kan ødelægge spirer. Jeg havde sået dem i ganske almindeligt pottemuld, som jeg havde bagt i ovnen for at sterilisere det og det havde åbenbart været nok til at forhindre svampeangreb. Desuden var de hverken blevet vandet for meget eller for lidt, men gro, det gjorde de nu heller ikke for alvor før jeg kom her til Vanløse.

Blomstrende *Mammillaria* i vindueskarmen

Det gode ved en større lejlighed er jo frem for alt også de større vindueskarme, som jeg hurtigt har fået fyldt op, til min mands ærgrelse, han er desværre ikke planteentusiast. Den ene side af lejligheden vender mod sydvest, den anden mod

Notocactus

nordøst, i de sidste vinduer dyrker jeg så orkidéer og mod sydvest har jeg selvfølgelig kaktus og andre sukkulenter. Det at mine planter nu får direkte sollys betyder alt for deres vækst. Vi bor i et villakvarter og har en stor fælles gårdhave, derfor er der ingen etagebygninger til at tage solen. Jeg har fået en del nye *Mammillaria* og de vil gerne blomstre nu, så mængden af sollys er altså også gavnlig for blomstringen.

Mine spirer begyndte også at gro for alvor, den største er en *Opuntia* og den kravler allerede af sted langs vindueskarmen og er blevet ca. 25 cm lang. De fleste fra blandingen viste sig at være *Echinopsis grusonii* og de vokser også godt. Jeg har nogle større hybrider af *Echinopsis* og de er nu begyndt at blomstre sammen med mine *Mammillaria*, også selvom de overvintrer i vindueskarmen. Hvis min *Notocactus* skal blomstre, så skal den til gengæld ned i vores uopvarmede

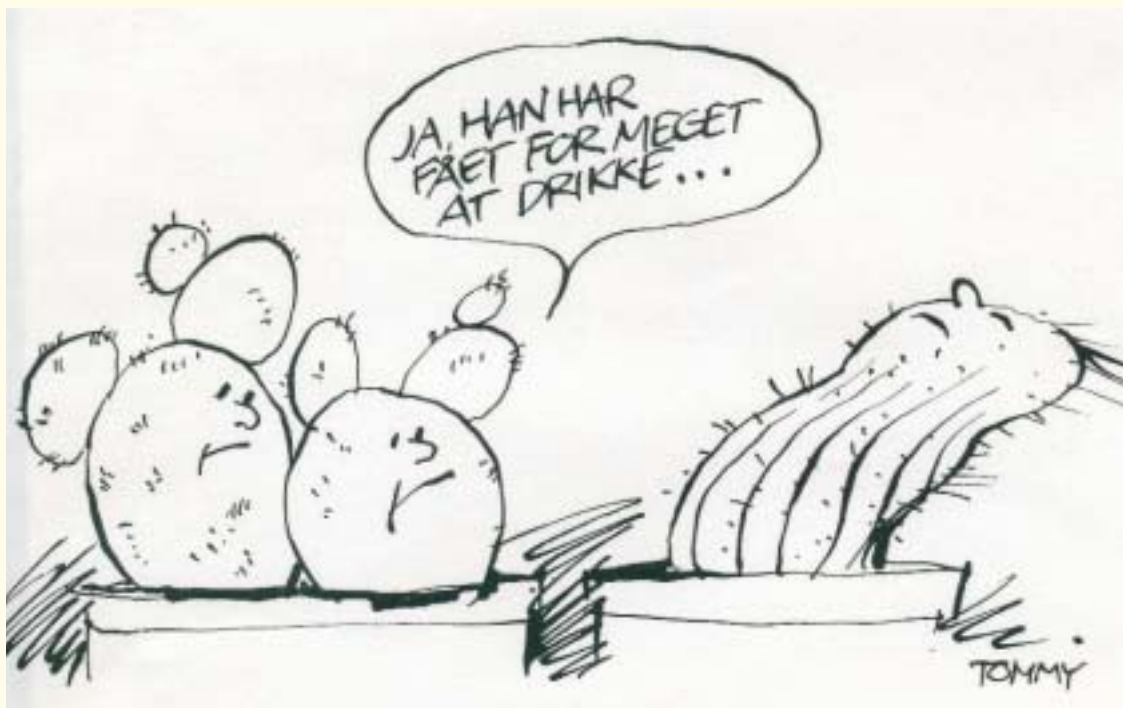
kælder i en længere periode, men så blomstrer den også trofast. Men direkte sol betyder også voldsom varme, og det fandt jeg desværre ud af, ved at en del af mine kaktus fik en form for brandsår det første år. Så nu er jeg begyndt at sætte silkepapir i vinduerne, så de ikke bliver forbrændt, det er min erfaring at de får sollys nok alligevel. Jeg bruger det kun når der er meget direkte sol forår og sommer, og selvfølgelig slet ikke på overskyede dage.

Echinopsis

Nu gik det så godt med kaktusfrøene fra Brugsen, så jeg fik mod på mere og bestilte forskellige frø fra vores forenings frøliste, ikke af de svære slags, men derimod *Lithops*, *Echinopsis* og forskellige andre som jeg havde hørt skulle være gode til begyndere. Jeg bagte jorden i ovnen igen for at sterilisere den, men nu blandede jeg også noget sand i bagefter. Desværre gik der svamp i dette hold frø, måske fordi sandet ikke var blevet steriliseret ... Jeg forsøgte at vande med lidt atamon i vandet, men det var ikke nok til at slå formeringssvampen ned. Resten af frøene såede jeg i et nyt hold jord, hvor det hele var steriliseret i ovnen. Det

gik godt den først tid, men så må jeg have vandet for meget, for pludselig kom de små sorte fluer, schia, på besøg og de lagde æg i jorden hos mine spirer. De æg blev til larver, og larverne åd simpelthen mine spirer nedefra! Det var ikke nok at indstille vandingen så jorden tørrede lidt ud, skaden var sket og jeg nåede kun at redde et par spirer af *Haagocereus versicolor* og *Parodia suprema* ved at prikle dem i ny jord. Kunsten i forhold til at undgå larverne ligger i at undgå at overvande, men de små spirer må jo heller ikke tørre ud, for så går de også til. Nå, af skade bliver man forhåbentlig klog...

De to hold spirer var væk, men det var fluelarverne heldigvis også. Desværre så stiftede jeg nu bekendtskab med uldlus, som jeg fik ind med en stikling fra en bekendt og de gjorde så kål på de sidste spirer som ellers så ud til at klare sig. Faktisk burde man lade alle nye planter være i karantæne et stykke tid, ligesom med nye akvariefisk. Så kunne man opdage eventuelle dyr, inden de blev spredt til alle de andre planter! Jeg har ikke fundet noget perfekt middel til at gøre det af med uldlus, i starten lod jeg nok også gå for lang tid hvor jeg ikke undersøgte planterne grundigt. Jeg dupper med sprit og så skyller eller spuler jeg planterne med vand bagefter, og så har jeg simpelthen valgt at smide de planter ud som var for hårdt angrebne. I øvrigt skilte jeg de værst angrebne planter fra de andre, i håb om at uldlusene så ikke ville brede sig. I hvileperioden må planterne jo ikke få vand, så derfor holder jeg dem omhyggeligt under vandhanen så de ikke får vand ned i jorden, mens det kun er selve planten, der spules efter at jeg har fanget uldlusene med en vatpind med sprit på. Hver eneste uge går jeg alle planter omhyggeligt igennem og det lader til, at det er uldlusene der taber kampen! Der bliver færre og færre af dem hver gang jeg kigger, så inden længe må de være væk, håber jeg. Det er i hvert fald sidste gang jeg ikke har en plante i karantæne!

Notocactus

for luft omkring rødderne, og bevarer fugtigheden godt samtidig med at alt overflødigt vand ledes bort. Altså ikke noget med pladdervåd eller knastør jord. Begge dele har slået kaktus og sukkulentspirer ihjel for mig. Det viste sig at være et godt valg at så i greenmix, jeg har stadigvæk spirerne fra de fleste af de frø jeg såede i foråret og det er jo en succes sammenlignet med de andre år. Det lader også til, at fluelarverne heller ikke bryder sig om rockwoolen, jeg så faktisk ikke noget til dem hen over som-

meren. Jeg har heller ikke haft så store problemer med formeringssvamp, men det skyldes nok også at jeg er blevet mere opmærksom på ikke at overvande. Men det er vigtigt at tilsætte en lille smule gødning ved vanding, for der er absolut ingen næring i greenmixen og det har de nye planter jo brug for.

Nu venter jeg på at se, hvad forårssolen gør ved mine spirer og hvor meget de kommer til at gro hen over sommeren. Når de så skal plantes om, skulle problemet med uldlus gerne være helt væk og så kan jeg begynde at udvide samlingen for alvor.

Inden længe får jeg pladsproblemer for alvor, så min næste drøm er et drivhus i egen have. Måske i Skåne? Men det bliver en anden historie.

Sidste forår prøvede jeg også noget nyt, da jeg skulle så, nemlig at så i greenmix, den blanding af rockwool og knuste lavasten som jeg ellers dyrker mine orkidéer i. Det er et produkt som bliver lavet specielt til orkidédyrkning af Hans Christiansen i hans gartneri i Fredensborg. Det er netop godt til orkidéer fordi det på samme tid er porøst og tager højde for orkidéernes behov

Venlig hilsen

Lisbeth Lassen Frydendahl
Vanløse

Foto:

Lisbeth Lassen Frydendahl

**Kaktus - og
Plantemarked 2006, 20. maj 2006.
Kl. 10.00-14.00.
Gl. Hovedvej 20, Bjødstrup,
8410 Rønde.
Åbent for alle!!!!**

I disse tider med dalende medlemstal er det vel på plads med et plantemarked. Mest for at gøre opmærksom på, at der egentlig er folk som os, der interesserer sig for og samler på kaktus og andre sukkulenter. Kaktusmarkedet kommer til at foregå inden døre i en hal på 300 m² her hos mig.

Diverse plantesamlere kommer for at sælge deres fine og spændende planter. Her kan nævnes, "CN-TrendPlants" og "Hannes Blomsterverden", som er en ekspert ud i alle typer af Pelargonier. For de interesserede i vinterhårdføre kaktus og sukkulenter skal også nævnes "Vildensky Planter". Derudover kommer flere andre spændende plantesamlere for at sælge planter..

Kaktus - og Plantemarkedet er tænkt som en tilbagevendende årlig tradition i maj måned.. Så mød op og vær med til at gøre dette marked til en succes.

Har du nu fået lyst til at komme og sælge dine overskudsplanter kan du stadigvæk nå at få en stadeplads.

Derfor kontakt mig gerne på
e-mail: kaktusmarked@kaktus.dk eller på
tlf.: 86 37 67 37.

Hilsen Henrik Helms Madsen
www.kaktusmarked.kaktus.dk

Øvrige foto: Ellen Christensen

Lotte's have

I det sydlige Danmark, nærmere bestemt på Lolland, ligger der et lille hus. Huset ser ikke ud af meget, men haven bag det, den er meget speciel. Her findes alt fra orkideer, kødædende planter til vinterhårde kaktus.

Det har taget mange år at opbygge denne have og flere tons sten er hentet hertil fra de lokale gårdmænd. Jeg har haft den glæde at kunne følge havens udvikling gennem alle årene, da jeg er i familie med indehaverne.

For 10 - 12 år siden var det en ganske almindelig have med græsplæne og bede rundt i kanten. Der blev spillet fodbold på græsset og ingen havde på det tidspunkt nogen anelse om hvad det ville udvikle sig til.

Pludselig en dag, var der gravet ud til en mindre sø, hvor krebseklo og nøkkeroser havde fundet et godt levested. I kanten voksede kødædende planter såsom kandebærere, samt specielle breg-

Haven, med pergolaen i baggrunden.
Bedet forrest i billedet er fyldt med vinterhårde *Opuntia*'er.

Lotte Overgaard, hedder personen med de grønne fingre. Hun bor her sammen med sin mand og deres to sønner. De tre mandfolk må hjælpe, når der skal graves og slæbes med tunge sten, men når det gælder pasningen af planterne bliver de sendt indendørs. Det klarer Lotte selv.

nearter. Rundt i haven var der plantet forskellige surbundsplanter, bl.a. *Rhododendrum* og *Azalea*'er. Forskellige orkideer var der også fundet plads til. Der var lavet en pergola hvor diverse *Clematis* voksede op af og hvor *Fuchsia*'er i alle afskygninger hang side om side.

Bedet med de mange forskellige vinterhårde kaktus, hhv. i marts 2006 og september 2005.

Græsplænen var meget svær at få øje på, ja rent faktisk var der kun en sti tilbage.

Forrest i haven var der et langt bed med vinterhårde kaktus. Det er specielt dette bed jeg vil berette om her. Bedet er bygget op som et gammeldags stendige, hvor den midterste del er fyldt op med en porøs jordblanding. Om vinteren dækkes bedet med plastik som løftes op over planterne af stivere så det nærmest ligner en tunnel. På den måde har Lotte mulighed for at holde øje med planternes ve og vel hele vinteren. Om sommeren er det nemt at komme til planterne, ja man skal ikke engang bukke sig ned, da bedet er hævet ca. 1 meter over jorden. Lotte har bl.a. plantet *Echinocereus*, *Opuntia*, *Escorbaria*, *Yucca* og forskellige *Sedum*'s. Billederne taler deres tydelige sprog om at alle planter trives og har det godt.

Opuntia'erne titter frem fra snedækket

Foto øverst tv: *Opuntia ??*
Foto nederst tv: *Escorbaria vivipara*

Foto øverst th: *Escorbaria sneedii*
Foto nederst th: *Opuntia ??*

Lotte passer ikke bare sin have, hun formerer også mange af sin planter, enten ved at tage stiklinger eller ved at så nye. At hun også har en stor havestue med indendørs kaktus er en helt anden historie.

Det var lidt om Lotte's have. Jeg har langt fra nævnt alt hvad der findes i den og det skyldes nok at jeg ved hvert besøg opdager noget nyt. Måske kommer der også nyt til - ja det tror jeg faktisk, for kender jeg Lotte ret bliver hun aldrig færdig med at udforske nye planter.

Echinocereus coccineus

Tekst: Ellen Christensen
Foto: Lotte Overgaard og
Ellen Christensen

Planter - der har en god historie

Normalt samler vi planter fordi de er interessante og spændende. Eller måske sjældne og man ser en udfordring i at forsøge at dyrke dem.

Noget andet er, at en del af de planter vi dyrker i vores samlinger har en spændende historie at fortælle. "Story telling" som det hedder på nudansk, er en af tidens trends. Tænk bare på, når vi køber et stykke oksekød i supermarkedet, så fortæller pakken en lille historie om koen - hvor den er født, hvor den er opvokset og hvor den er blevet slagtet. Måske kan vi også få navnet på den?

Denne historie tilgang har vi undersøgt omkring kaktusser og sukkulenter og fundet, at mange arter som vi dyrker, har en god historie.

Lophophora williamsii

Ariocarpus fissuratus

Vi vil i det følgende blot nævne nogle arter med den gode historie.

***Lophophora williamsii*
og *Trichocereus pachanoi***

Klassikeren over alle kaktus med den spændende historie er vel *Lophophora williamsii*. Den kaldes også peyote og anvendes af mexicanske indianere (og andre !) i forskellige religiøse ceremonier, som går adskillige hundrede år tilbage i tiden. Planterne indsamles i tusindvis ved visse højtider og indgår i forskellige ritualer. Årsagen til at man anvender netop denne art er dens indhold af mescaline - et euforiserende stof.

Tilsvarende Peyote anvender man *Trichocereus pachanoi* i Sydamerika, da den har samme effekt ved indtagelse.

Ariocarpus fissuratus

Ariocarpus fissuratus eller levende klippe, kaldes også den falske peyote eller Sunami af Tarahumara indianerne og anvendes i ceremonier, som også involverer indtagelse af peyote. Sunami tror man er mere kraftfuld end peyote, men drikken som produceres, er faktisk stærk giftig. Et gammelt indiansk ordsprog siger: "Tyve bliver kraftløse til at stjæle, når Sunami kalder soldater til hjælp".

Dioscorea mexicana

Inden for sukkulenterne er der også spændende historier. *Dioscorea mexicana* eller skildpaddeplanten, er interessant ud fra den betragtning at den indeholder to hormoner: progesteron og østrogen, som er henholdsvis mandlige og kvindlige hormoner. Faktisk dannede dette basis for udviklingen af p-pillen!

Mandrake officinarum - Alrunerod

Bevæger vi os for et øjeblik væk fra kaktus og sukkulenter finder vi en utrolig spændende plante i Alrunerod, som man i den Nordiske mytologi har tillagt magiske evner - en trylleurt. Den blev også

Dioscorea mexicana

Frukt fra *Mandrake officinarum*

Dorstenia gigas

Foto: Bihrmann

betragtet som et frugtbarhedssymbol, da dens rod med lidt god vilje har menneskelignende form, hvorfor man bar den i en kæde om halsen.

Endemiske planter

En hel speciel gruppe planter er de endemiske. De har alle en fælles historie, som handler om at de kun vokser et bestemt sted - typisk på en ø - og derfor ofte har udviklet specielle former. Et typisk karakteristika er, at grundet man ingen "fjender" har, vokser arterne sig meget store i forhold til andre arter inden for samme slægt. På øen Socotra ud for Yemen finder man mange endemiske arter i "stor størrelse". Vi kan blot nævne to arter: *Dorstenia gigas* og *Dendrosicyos socotrana*. Sidstnævnte er verdens største agurk!

Køb planter med historie

Har du fået blod på tanden og interesse for disse planter med historier, kan de alle og mange flere købes hos CN-TrendPlants.

Yderligere information kan hentes på hjemmesiden **www.sitecenter.dk/cn-trendplants**. Se også annoncen bagerst i bladet.

Tekst og foto:

Ellen Christensen

Michael Nielsen

Sjællandskredsen

Aktivitetsgruppen Sjællandskredsen (Per Rønkel, Jan Petersen, Martin Årseth og Hans Dall) vil gerne opfordre nye som gamle medlemmer til at møde op til vore arrangementer. Du behøver ikke være medlem af lokalkredsen for at møde op, - det kan du blive ved mødet for 30 kr. årligt ved at kontakte:

Per Rønkel, Bjarnehøjvej 13, 3390 Hundested, tlf. 47 98 40 47

Sjællandskredsen afholder 5 møder i vinterhalvåret samt åbne haver i sommerhalvåret, hvor vi besøger forskellige kaktus- og sukkulentsamlinger. Desuden kan du ved møderne ofte købe flotte navngivne planter til en yderst rimelig pris.

Mødeprogram for sommer 2006

Søndag den 28. maj kl. 13.00 - 16.00

Første åben-hus bliver det traditionelle sammentræf hos Peter Brandt Pedersen, Tårnbygårdsvej 20, 2770 Kastrup, tlf. 32 52 80 20. Peter har over 1000 planter i drivhus - heriblandt mange sjældne. Derudover har Peter en meget spændende have med mange sjældne planter, lige fra træer til alpine småplanter. For at gøre dagen endnu mere spændende opfordres alle som har overskudsplanter til at tage dem med for salg eller bytte. Så - vel mødt! Øl og vand kan købes.

Søndag den 9. juli kl. 10.30 - 16.00

Dagen kan kaldes fælles sommerudflugt. Vi skal besøge 2 medlemmers haver i Nordsjælland.

Først mødes vi kl. 10.30 hos Erik Hansen, Mushøjvej 7, Rågeleje, 3210 Vejby, tlf. 4870 5055. Erik har en stor samling kaktus og sukkulenter, samt på det seneste udvidet drivhuset, så det nu er på 42 m². Der kan købes øl og vand. Ved 12.30-tiden kører vi samlet til Per Rønkel, Bjarnehøjvej 13, 3390 Hundested, tlf. 4798 4047. Her spiser vi vores medbragte mad, inden vi farer over hans drivhus og øvrige have. Inden besøget slutter giver Sjællandskredsen kaffe med kage til. Vel mødt!

Tilmelding af hensyn til medlemmer som ikke har køreleglighed til

Hans Dall, tlf. 4396 1147 eller mail: annihans@get2net.dk.

Så har du plads til passager(er), så lad mig vide det.

M E D D E L S E R

• ÅBENT HUS • • I KOLONIHAVEN •

Havekolonien, Tulipanvej 6, Skovly - Grønningen 3, 4200 Slagelse.

Lørdag 10/6 og Søndag 11/6 - 06

Flere hundrede forskellige kaktus (navngivet), mange sjældne, skal have et nyt hjem, alt skal sælges denne weekend, p.g.a. dødsfald.

Erik har i flere år bl.a. været med på kaktusture, og samlet på kaktus og sukkulenter, som han har passet og plejet i kolonihaven.

Jeg har desværre ikke mulighed mere, for at køre kaktusserne frem og tilbage hvert år, så mød op denne weekend og hjælp med at tømme drivhuset, til rimelige priser.

Kan du ikke denne weekend, så ring og aftal en anden tid.

Venlig hilsen Ruth Schjönning
Bredegade 43 1th.
4200 Slagelse. Tlf: 58 52 33 09
Mobil 51 28 83 30

• ÅRSMØDE 2006 •

Vi ses i Køge d. 9. - 10. september 2006.

Venlig hilsen Bestyrelsen

• Havebotanik 2006 •

Nykøbing Falster Zoo har indbudt NKS til at deltage i et arrangement d. 8. - 9. juli 2006.

Formålet er at udbrede kendskabet til mange af de små foreninger som findes i landet. Vi har sagt ja tak til at deltage og håber at rigtig mange har lyst til at give en hånd med i denne weekend. Vil du høre mere så kontakt:

Michael Nielsen (sekretær) og

Ellen Christensen (redaktør)

tlf. 62207640 eller

Email. emkc@christensen.mail.dk

• SÆLGES •

Kaktusbøger sælges:

1. Walther Haage - Kakteen von A bis Z, 749 sider. Bogen for dem som vil vide alt om kaktus. 300,00 kr.
2. Curt Backeberg - Das Kakteenlexikon, 822 sider. 250,00 kr.
3. Hans Hecht - BLV Handbuch der Kakteen, 391 sider. Masser af farvefoto. 100,00 kr.
4. Günter Anderson - Kakteen und andere Sukkulenten. Masser af farvefoto. 100,00 kr.
5. Dieter Herbel - Alles über Kakteen. Masser af farvefoto. 100,00 kr.

Ved køb af 3 bøger eller flere, betaler jeg porto i Danmark.

Jeg har også det Tyske KuAS årgang 1971 - 1976 indbundet + 1982 til 2005 incl.

Karteikarten i 3 mapper, få numre mangler.

Prisside samlet 2000,00 kr.

Per Andsager, tlf: 58500616,

E- mail: p.andsager@oncable.dk

• BIBLIOTEKET •

Biblioteket har fra et venligt medlem, Kim B. Jensen modtaget følgende bøger om Agaver.

1. Thomas Heller, Agaven. 136 sider, med mange farvefoto.
2. Bernd Ullrich, Agaven "sonderheft 21" Illustrationen Blühender Exemplare bis 1800. 83 sider, og gamle fotos.

Desuden har Biblioteket modtaget en CD Rom med Agaver - der er ca. 2000 billeder, opdelt i arter, slægter og en masse andre gode ting.

Så her er endnu en god grund til at bruge biblioteket.

CN-TRENDPLANTS

**Salg af usædvanlige planter med
en spændende historie til stue,
have eller drivhus.**

Besøg vores hjemmeside.

CN-TrendPlants

5700 Svendborg

Mail: cn-trendplants@mail.dk

www.sitecenter.dk/cn-trendplants

Tidligere årgange af KAKTUS kan købes ved henvendelse til:

Thorkild Alnor Nielsen

Langenæs Allé 26, 2.sal tv.

DK-8000 Århus C.

Betaling: check eller på giro nr. 2 940 744 Pris: 10 kr pr. nummer + porto.

Følgende årgange er udsolgt:

1-2-3-4-5,8-9,11-12-13-14,16

BuyCacti.com

Den 1 April startar vi försäljning av kaktusar &
andra suckulenter via Internet. Besök vår Hemsida.
Bra kvalité till bra pris. Här finns Webshop, Forum,
Fotogalleri, Quiz med vinst.

<http://www.buycacti.com>

Mail: info@buycacti.com

Som NKS-medlem får du givetvis rabatt.

Ange kod: EKVRA-1890 vid köp innan 30/6 2006.

KAKTUSFRÖN !

Årets lista med ca 2000 spännande sorter väntar på dig! Några har världspremiär! Som vanligt massor av Eriosyce, Lobivia, Rebutia & Sulcorebutia men även en hel del suckulenter. Dessutom inspirerande böcker, etiketter, krukor, miniväxthus m m.

Kontakta oss för katalog alt. beställ direkt från vår hemsida!

SuccSeed

Mats Winberg

Valsängsv. 24

S-633 69 SKÖGSTORP

Sverige

Epost: succseed@algonet.se

Hemsida: www.succseed.com

Postfach 1107 D / 71385 Kernen
Tel. 07151 41 891 Fax 07151 467 28
email: Uhlig-kakteen@t-online.de

41 år

Kaktus og andre sukkulenter

- mere end 2000 arter sjældne planter og frø
- verdensomspændende forsendelser
- skriv efter listen mod betaling af 2 internationale svarkuponer
- besøgende - også i grupper - er velkomne
- løbende tilbuds-supplementer
- detail- og engros-handel

HAR DU PRØVET AT DYRKE ORCHIDEER?

Er du interesseret? Få et gratis prøvenummer af vort medlemsblad "Orkideer", der udkommer 6 gange årligt. Kontingent kr. 320,-/370,-.

DANSK ORCHIDE KLUB

V/ Bente Nielsen, Sømadevej 6,
DK-6430 Nordborg. Tlf/Fax: 74 45 09 24

Vi har mere end 1000 forskellige sukkulenter: Agave, Euphorbia, Haworthia, Pachypodium, Sansevieria, caudexplanter og levende sten etc. Mange forskellige streptocarpus. Mange stauder og usædvanlige sommerblomster til haven.

Vi holder åbent første søndag i hver måned kl.
9.00 - 17.00

Gartneriet Klejsbro

Bjerrevej 431 - 7130 Juelsminde.
Tlf. 75 68 51 65

CACTUS, SUCCULENT AND CAUDICIFORM PLANT SEEDS

Listing free

Doug and Vivi Rowland
200 Spring Road, Kempston,
Bedford, England MK42 8ND

TEL/FAX 01234 358970

<http://cactus-mall.com/rowland/index.html>

RICHTER SUKKULENTEN

Postfach 110411, D-93017 Regensburg,
e-mail: richtersukk@aol.com

VINTERHÅRDE KAKTUS Med kendt oprindelse:

- Sclerocactus, Pediocactus, Echinocactus, Escobaria, US-Opuntia, Agaver, Yucca, Sedum, Sukkulenter
- Austro-, Ptero- og Tephro-cactus
- Mexikanske sjældenheder

Bøger: Richter (2005): CHOLLA (D/Ital.) 80 sider, 105 fotos

- Cylindro-, Coryno- og Micropuntia i USA 10 Euro
Hochstätter(2005):The Genus Sclerocactus(engl./D) 120 Euro
Zachar (2004): The Genus Turbinicarpus (engl) 50 Euro

Plantenlisten fornyes hvert halve år

Priser fra 1 Euro

Forsendelse siden 1992. Kun portoomkostninger

Planteliste sendes mod 1 international svarkupon

Vallensbæk Kaktusgartneri

Kom og se vore mange forskellige kaktus og sukkulenter. Kig forbi på adressen: **Vejlegårdsvej 99, Vallensbæk**, eller ring i forvejen på tlf: 43 62 72 26.

E-mail: Falle@post1.dknet.dk.

Hjemmeside:

www.sitecenter.dk/kaktusgartneriet

Wermland desertplants

Stort sortiment av sällsynta kaktusar till rimliga priser.

Oroya, Hawortia, Copiapoa, Epiphyllum, Astrophytum och Lophophoras alla varianter.

Stora rötter = bra kvalitet

Wermland desertplants

Järnbruksg. 7

S - 662 50 Svanskog

Tel 0046 532 30473

E-mail: wermlanddesertplants@tele2.se

Hemsida: www.wermlanddesertplants.se

~~Afsender:
Michael Nielsen
Løvsangervej 9
5700 Svendborg~~

Yucca i sne, i Lotte's have Foto: Ellen Christensen

Indholdsfortegnelse for "KAKTUS og andre SUKKULENTER", NR. 2/06

Agaver i Giardini "La Mortola" - <i>Dipl. Ing. Ivana Richter</i>	side 3 - 5
Årsmøde 2006 i Køge - <i>Mogens Madsen</i>	side 6 - 7
30 år med kaktussar - vad tiden går - <i>Svante Lennartson</i>	side 8 - 10
Kaktus og sukkulenter i vindueskarmen.... - <i>Lisbeth Lassen Frydendahl</i>	side 11 - 13
Kaktus og plantemarked 2006 - <i>Henrik Helms Madsen</i>	side 14
Lotte's have - <i>Ellen Christensen</i>	side 15 - 17
Planter, der har en god historie - <i>Michael Nielsen og Ellen Christensen</i>	side 18 - 19
Sjællandskredsen - <i>Hans Dahl</i>	side 20
Meddelelser.....	side 21